

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИТЯЧОЇ ТА ПІДЛІТКОВОЇ ГІНЕКОЛОГІЇ»

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Галузь знань	22 Охорона здоров'я,
Спеціальність	222 Медицина, третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти, Спеціалізація 14.01.01 Акушерство та гінекологія
Форма навчання	очна денна, очна вечірня
Назва навчальної дисципліни	Актуальні питання дитячої та підліткової гінекології
Кафедра	Кафедра акушерства, гінекології та перинатології ФПДО
Е-mail кафедри	kaf_obstetrics_FPGE@meduniv.lviv.ua
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний email, Google scholar, Scopus)	Пирогова Віра Іванівна, д.мед.н., професор https://scholar.google.com.ua/citations?user=Ofj666EAAAAJ&hl=uk&oi=ao vira.pyrohova@gmail.com Шурпяк Сергій Олександрович, д.мед.н., доцент https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=pe488zMAAAAJShurpyak_serhiy@yahoo.com Вереснюк Наталія Сергіївна, к.мед.н., доцент veresniuk@ukr.net https://scholar.google.com.ua/citations?hl=en&user=f13mgcwAAA AJ&view_op=list_works&authuser=1
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	За вибором аспіранта/ів
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/ вибіркова)	Вибіркова
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин (лекції/ практичні/семінарські заняття/ самостійна робота аспірантів)	90 годин (8 / 28 / 8 / 46) (очна денна, очна вечірня)
Консультації	Згідно графіка

2. АНОТАЦІЯ ДО ДИСЦИПЛІНИ

Силабус з дисципліни за вибором «Актуальні питання дитячої та підліткової гінекології» для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії укладено у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному медичному університеті імені Данила Галицького, «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти».

Ознайомлення з вказаною дисципліною дає можливість здобувачу вищої освіти ступеня доктора філософії здобути компетенції (знання та вміння) відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики майбутнього фахівця; вдосконалити знання та вміння на основі вивчення сучасних світових досягнень в галузі дитячої та підліткової гінекології; проводити обстеження, аналіз та інтерпретацію результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження дівчаток і дівчат-підлітків з гінекологічною патологією, встановлювати клінічний діагноз із врахуванням соматичної патології дівчаток і дівчат-підлітків; призначати лікування дівчатам-підліткам з гінекологічною патологією згідно із сучасними стандартами та протоколами лікування, заснованими на даних доказової медицини; розробляти заходи щодо профілактики і своєчасної діагностики гінекологічної патології у дівчат-підлітків; використовувати набуті компетентності у науковій, педагогічній та практичній діяльності.

3. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни «Актуальні питання дитячої та підліткової гінекології» передбачає здобуття та поглиблення комплексу знань, вмінь, навичок та інших компетенцій, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань з дитячої та підліткової гінекології, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, що має вирішувати актуальне наукове завдання в області підліткової гінекології, результати якого будуть мати наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Основними завданнями є:

- засвоїти основні положення сучасних клінічних рекомендацій міжнародних профільних асоціацій з питань дитячої та підліткової гінекології;
- вміти проводити обстеження дівчаток і дівчат-підлітків, визначати стадії статевого розвитку;
- визначати послідовність та обсяг додаткових обстежень для діагностики порушення розвитку репродуктивної системи та вад розвитку статевих органів у дівчат-підлітків;
- аналізувати та інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних методів обстеження дівчаток і дівчат-підлітків з порушеннями розвитку репродуктивної системи (передчасне статеве дозрівання, затримка статевого дозрівання); вадами розвитку статевих органів, порушеннями менструального циклу та запальними захворюваннями статевих органів в пубертатному періоді;
- надавати невідкладну допомогу при травмах статевих органів у дівчаток і дівчат-підлітків;
- призначати сучасне лікування дівчатам-підліткам з гінекологічними захворюваннями згідно із сучасними стандартами та протоколами лікування, заснованих на даних доказової медицини.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії наступних *компетентностей та програмних результатів навчання*:

1. Інтегральна компетентність: здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини **за спеціальністю «Акушерство та гінекологія»**, організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний й міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину та інші сфери життя.

2. Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до науково-професійного, світоглядного та загальнокультурного саморозвитку і самовдосконалення.

ЗК2. Здатність автономно виконувати фахову та науково-дослідницьку роботу з дотриманням принципів академічної доброчесності, авторського права та наукової етики.

ЗК3. Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу та систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій.

ЗК4. Здатність спілкуватись і взаємодіяти в науково-професійному та освітньому середовищі, в тому числі, - на міжнародному рівні.

ЗК5. Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати й ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї.

ЗК6. Здатність проводити моніторинг виконаних робіт, здійснювати оцінку інтелектуального продукту та забезпечувати його якість.

ЗК7. Здатність до опрацювання, аналізу, узагальнення, обговорення та представлення результатів власного наукового дослідження у вигляді усної та письмової презентації державною й іноземною мовами, опанування майстерністю вести наукову дискусію з демонстрацією вільного володіння науковою термінологією, риторикою та культурою наукового мовлення.

ЗК8. Здатність працювати в команді, організувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети.

3. Фахові компетентності:

ФК1. Здатність аналізувати, відтворювати, інтерпретувати та використовувати в практичній, науково-дослідницькій та освітній діяльності знання сучасного стану проблем та досягнень в галузі дитячої та підліткової гінекології, основних концепцій, теорій, гіпотез щодо розвитку, профілактики, перебігу та лікування гінекологічної патології у дівчат.

ФК2. Здатність розробляти та управляти науковими проектами в галузі дитячої та підліткової гінекології, формулювати мету, зміст та новизну дослідження.

ФК3. Здатність встановлювати потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових досліджень в галузі дитячої та підліткової гінекології, генерувати нові знання, наукові гіпотези, теорії та концепції щодо розвитку, перебігу, прогнозування наслідків, лікування та профілактики гінекологічних захворювань у дівчат.

ФК4. Здатність обирати та використовувати сучасні методи дослідження (опитування, огляду, спеціального клінічного обстеження, визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень) відповідно до поставленої мети, завдань та очікуваних результатів.

ФК5. Здатність інтерпретувати, аналізувати й узагальнювати результати обстеження дівчат, дані власних наукових досліджень із проблем дитячої та підліткової гінекології, визначати їх місце в системі існуючих знань, дотримуючись принципів наукової етики, академічної доброчесності й авторського права.

ФК6. Здатність впроваджувати нові знання з питань дитячої та підліткової гінекології в наукову сферу, освітній процес і практичну роботу за фахом «Акушерство та гінекологія».

4. Програмні результати навчання:

ПРН 1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння з дитячої та підліткової гінекології в науковій, фаховій та освітній діяльності.

ПРН 2. Використовувати набуті концептуальні та методологічні знання для організації й самостійного виконання наукового дослідження в галузі дитячої та підліткової гінекології.

ПРН 3. Добирати, аналізувати, інтерпретувати, коректно оцінювати і творчо використовувати клінічну та наукову інформацію стосовно етіології, патогенезу, клінічних особливостей, діагностики, лікування та профілактики ускладнень гінекологічної патології у дівчат.

ПРН 4. Вміти виявити та окреслити невирішені проблеми щодо діагностики і лікування гінекологічної патології у дівчат і підлітків з подальшим визначенням шляхів їх вирішення.

ПРН 5. Продувати нові знання та ідеї, формулювати наукові гіпотези, теорії та концепції в галузі дитячої та підліткової гінекології з урахуванням та дотриманням принципів наукової етики й академічної доброчесності.

ПРН 6. Самостійно аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати, узагальнювати, систематизувати клінічні та наукові дані щодо гінекологічної патології у дівчат.

ПРН 7. Розробляти дизайн і план власного дослідження за фахом «Акушерство та гінекологія» на основі самостійно сформульованих мети і завдань.

ПРН 8. Обирати, застосовувати, вдосконалювати сучасні методи обстеження дівчаток і підлітків.

ПРН 9. Розробляти та впроваджувати нові способи діагностики, лікування та профілактики гінекологічної патології у дівчат і підлітків.

ПРН 10. Використовувати здобуті в результаті дослідження нові знання з дитячої та підліткової гінекології в практичній діяльності й освітньому процесі.

ПРН 15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

ПРН 16. Дотримуватися принципів наукової етики у роботі з дітьми і підлітками.

ПРН 17. Використовувати принципи академічної доброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів.

5. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИТЯЧОЇ ТА ПІДЛІТКОВОЇ ГІНЕКОЛОГІЇ»

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них					Рік навчання/ семестр	Вид контролю
	Всього	Лекцій (год.)	Практ. (год.)	Семинар. (год.)	Сам. робота (год.)		
		Очна денна, очна вечірня форма					
Актуальні питання дитячої та підліткової гінекології	3 кредити /90 годин	8	28	8	46	за вибором аспіранта	Залік

Тематичний план лекцій

№	Назва теми	Години
1.	Становлення жіночої репродуктивної системи у препубертатному і пубертатному віці	2
2.	Затримка статевого дозрівання	2
3.	Порушення менструального циклу в пубертатному періоді	2
4.	Запальні захворювання статевих органів у дівчаток і дівчат-підлітків	2
	Разом	8 год.

Тематичний план практичних занять

№	Назва теми	Години
1.	Методи обстеження в дитячій та підлітковій гінекології	4
2.	Періоди розвитку жіночої репродуктивної системи	2
3.	Фізичний і статевий розвиток дівчаток і дівчат-підлітків	4
4.	Аномалії розвитку статевих органів у дівчаток	2
5.	Порушення менструального циклу в пубертатному періоді	2
6.	Запальні захворювання статевих органів у дівчаток і дівчат-підлітків	2
7.	Травми зовнішніх статевих органів у дівчаток і дівчат-підлітків	2
8.	Пухлинні захворювання статевих органів у дівчаток і дівчат-підлітків	2
9.	Підліткова контрацепція	2
10.	Підліткова вагітність	2
11.	Медичні та судово-медичні аспекти сексуального насильства	2
	Залік	2
	Разом	28 год.

Тематичний план семінарських занять

№	Назва теми	Години
1.	Передчасне статеве дозрівання	2
2.	Затримка статевого дозрівання	2
3.	Пухлинні захворювання статевих органів у дівчаток і дівчат-підлітків	2
4.	Статеве виховання підлітків	2
	Разом	8 год.

Тематичний план самостійної роботи

№	Назва теми	Години
1	Етика та деонтологія в дитячій та підлітковій гінекології	4
2.	Методи обстеження в дитячій та підлітковій гінекології	2
3.	Періоди розвитку жіночої репродуктивної системи	2
4.	Фізичний і статевий розвиток дівчаток і дівчат-підлітків	2
5.	Передчасне статеве дозрівання	4
6.	Затримка статевого дозрівання	2
7.	Аномалії розвитку статевих органів у дівчаток	4
8.	Порушення менструального циклу в пубертатному періоді	2
9.	Запальні захворювання статевих органів у дівчаток і дівчат-підлітків	2
10.	Травми зовнішніх статевих органів у дівчаток і дівчат-підлітків	4
11.	Пухлинні захворювання статевих органів у дівчаток і дівчат-підлітків	2
12.	Підліткова контрацепція	4
13.	Підліткова вагітність	4
14.	Статеве виховання підлітків	4
15.	Медичні та судово-медичні аспекти сексуального насильства	4
	Разом	46 год.

6. ВИДИ КОНТРОЛЮ (ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ)

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння аспірантами навчального матеріалу.

Формами поточного контролю є:

а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності, з визначенням певної ділянки на фотографії чи схемі («розпізнавання»);

б) індивідуальне усне опитування, співбесіда;

в) розв'язання типових ситуаційних задач;

д) контроль практичних навичок;

Комплексне оцінювання навчальної діяльності здійснюється виставлення традиційної оцінки, яка конвертується у бали відповідно у кожному з занять, аспірант отримує на практичному занятті: оцінку «5» - якщо він виконав правильно не менше 90% навчальних завдань; оцінку «4» - якщо він виконав правильно не менше 80% навчальних завдань; оцінку «3» - якщо він виконав правильно не менше 60% навчальних завдань; оцінку «2» - якщо він виконав правильно менше 60% навчальних завдань; На кінцевому етапі заняття викладач виставляє набрану суму балів і традиційну оцінку в журналі успішності.

Самостійна робота аспіранта оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки аспіранта.

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання проводиться по завершенню вивчення дисципліни у вигляді заліку.

Шкали оцінювання традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS

Залік – це форма підсумкового контролю засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у письмовій формі відповідно до розкладу. Триває 2 академічних години.

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 120 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих аспірантом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала
5	200	4,6	184	4,17	167	3,77	151	3,35	134
4,97	199	4,57	183	4,14	166	3,74	150	3,32	133
4,95	198	4,52	182	4,12	165	3,72	149	3,3	132
4,92	197	4,5	180	4,09	164	3,7	148	3,27	131
4,9	196	4,47	179	4,07	163	3,67	147	3,25	130
4,87	195	4,45	178	4,04	162	3,65	146	3,22	129
4,85	194	4,42	177	4,02	161	3,62	145	3,2	128
4,82	193	4,4	176	3,99	160	3,57	143	3,17	127
7,8	192	4,37	175	3,97	159	3,55	142	3,15	126
4,77	191	4,35	174	3,94	158	3,52	141	3,12	125
4,75	190	4,32	173	3,92	157	3,5	140	3,1	124
4,72	189	4,3	172	3,89	156	3,47	139	3,07	123
4,7	188	4,27	171	3,87	155	3,45	138	3,02	121
4,67	187	4,24	170	3,84	154	3,42	137	3	120
4,65	186	4,22	169	3,82	153	3,4	136	Менше 3	Недостатньо
4,62	185	4,19	168	3,79	152	3,37	135		

Бали з дисципліни для аспірантів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	3

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності аспірантів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ АСПІРАНТІВ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Фізіологічні особливості статевого розвитку дівчат і підлітків за віком.
2. Оцінка статевого розвитку дівчат-підлітків.
3. Періоди розвитку жіночої репродуктивної системи.
4. Аномалії розвитку репродуктивної системи у дітей і підлітків.
5. Аномальні маткові кровотечі в пубертатному періоді.
6. Порушення статевого розвитку.
7. Запальні захворювання жіночих статевих органів у дівчаток і дівчат-підлітків.
8. Гострий живіт у дитячій і підлітковій гінекології.
9. Пухлини статевих органів у дівчат.
10. Діагностика і надання допомоги при травмах статевих органів у дітей.
11. Контрацепція в підлітковому віці.
12. Перебіг вагітності у неповнолітніх.
13. Принципи статевого виховання підлітків.

8. ЛІТЕРАТУРА

Базова література:

1. Акушерство та гінекологія: у 4 т.: національний підручник / Кол.авторів.; за ред. Акад. НАМН України В.М. Запорожана. Т.3. Неоперативна гінекологія, 2014. – 928 с.
2. Гінекологія дитячого і підліткового віку: підручник / Кол.авторів.; за ред проф. Вовк І.Б. – К.: ВСВ «Медицина», 2011. – 424 с.
3. Про внесення змін до первинних облікових форм та інструкцій щодо їх заповнення. Наказ МОЗ України від 21.01.2016 №29

Додаткова література англійською мовою

1. Obstetrics by Ten Teachers. 20th EDITION. © 2017 by Taylor & Francis Group, LLC <http://www.taylorandfrancis.com>.
2. Williams Obstetrics. F.G. Cunningham, K.J. Leveno, S.L. Bloom et al. 23rd ed. N.Y. : McGraw-Hill Co., 2010. 1441 p.
3. Every Woman Every Child. Saving lives, protecting futures: Progress report on the Global Strategy for Women's and Children's Health. New York: United Nations, 2015.
4. Adolescent gynecology: special considerations for special patients. Snook ML, Nayak S, Lara-Torre E, Sanfilippo JS. Clin Obstet Gynecol. 2012 Sep; 55(3):651-61. doi: 10.1097/GRF.0b013e31825caa0f.
5. Update on adolescent gynecology. Granada C, Omar H, Loveless MB. Adolesc Med State Art Rev. 2013 Apr;24(1):133-54.
6. Nathalie Fleming, Teresa O'Driscoll, Gisela Becker, Rachel F. Spitzer, Adolescent Pregnancy Guidelines. SOGC CLINICAL PRACTICE GUIDELINE. 2015. 37 (8): 740-756. DOI:[https://doi.org/10.1016/S1701-2163\(15\)30180-8](https://doi.org/10.1016/S1701-2163(15)30180-8)

7. Confidentiality in Adolescent Health Care. ACOG Committee Opinion, Number 803. Obstetrics & Gynecology: April 2020; 135 (4): e171-e177 doi: 10.1097/AOG.0000000000003770

Інформаційні ресурси:

Cochrane Library	www.update-software.com/ cochrane/cochrane-frame.html
UpToDate	www.update.com
MEDLINE PubMed	www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
Medscape	www.medscape.com/Home/Topics/homepages.html
Clinical practice guidelines	www.guidelines.gov www.cma.ca/cpgs
Clinical Evidence	http://www.clinicalevidence.com